

Justitiedepartementet
Herkulesgatan 17
111 52 Stockholm

Diarienummer: Ju2021/00432
Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia
ju.ema@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet: Ett förbättrat system för arbetskraftsinvandring (SOU 2021:5)

Förtydligande kring den svenska matchningsutmaningen

Sydsvenska Handelskammarens utgångspunkt är att arbetskraftsinvandring i huvudsak är en fråga om matchning. Svårigheten att rekrytera rätt kompetens anges ofta som ett hinder för de sydsvenska företagen att kunna utvecklas och konkurrera om orders. I nuläget är det inte heller självklart att inhemsk och regional arbetsmarknad kan förse företag med relevant kompetens, och enligt de prognoser som såväl statliga myndigheter som vi själva gör pekar inte på att detta kommer förändras, snarare tvärtom (se t.ex. SCB:s långtidsprognos). Ett enkelt, rättvist och transparent system för arbetskraftsinvandring blir därför en viktig faktor för att svenska företag ska kunna hävda sig i den internationella konkurrensen om kompetent arbetskraft.

Handelskammaren har inget att invända mot att det behöver finnas ett krav för den arbetskraftsinvandrare att försörja närstående. Dock är det viktigt att detta är ett flexibelt system. Som anges i denna SOU är många av dem som kommer som arbetskraftsinvandrare är i åldern där man bildar familj och ett flexibelt system kring detta både underlättar och ökar attraktiviteten att ta ett arbete i Sverige.

Bristyrken med lägre lön än 30 000

I Sverige finns en svårighet med matchning som inte enbart kan avhjälpas med bättre inhemsk matchning, i synnerhet inte på kort sikt. Det finns en rad yrken där kompetens saknas i Sverige och där lönerna ofta ligger en bit under 30 000 kronor. Det framgår bland annat av Arbetsförmedlingens bristyrkeslistor för överblick av yrken där det är tveksamt om man kommer upp till föreskrivna nivåer. Likväl är det viktiga yrkesgrupper för en rad företag och branscher. De förslag som förs fram om att höja golvet för lägstalöner för arbetskraftsinvandrare till över 30 000 kronor ger en felaktig bild av matchningsproblematiken som finns – i synnerhet inom yrken som inte kräver högskolekompetens. En generell höjning som diskuteras såväl här som i SOU 2020:54 riskerar att stänga ute många attraktiva arbetstagare från den svenska arbetsmarknaden, vilket i förlängningen påverkar de svenska företagens konkurrensförutsättningar.

Handelskammaren anser därför att nuvarande nivåer bör ligga kvar för ensamstående arbetskraftsinvandrare. När det gäller anhöriga till arbetskraftsinvandrare bör en behovsprövning i så fall göras i varje enskilt fall, dock förenklat utifrån framtagna schablonnivåer beroende på hur många anhöriga man ansöker om uppehållstillstånd för.

Vad det gäller kravet på lämplig bostad vid anhöriginvandring håller Handelskammaren med utredningen om att ett sådant krav bör slopas för arbetskraftsinvandrare, då det redan är svårt att få finna lämpliga bostäder i rad svenska städer riskerar en sådan regel ytterligare försvåra möjligheten att locka hit kompetens.

Angående spårbyte

Handelskammaren ser positivt på att ha fortsatta möjligheter till spårbyte, oavsett vilken den ursprungliga orsaken är till att man sökt uppehållstillstånd. Har man påbörjat en etablering i Sverige och har ett arbete som betraktas som ett bristyrke bör vi uppmuntra till möjligheten att fortsätta bidra till den svenska tillväxten. Handelskammaren ser också positivt på möjligheten att få ansöka om spårbyte utan att behöva lämna landet på de premisser som anges i förslaget (kap 8.1.1), då det minskar osäkerheten hos såväl presumtiv arbetstagare som arbetsgivare.

Malmö den 3 maj 2021

SYDSVENSKA INDUSTRI- OCH HANDELSKAMMAREN

Per Tryding
vVD

Erik Ehn Blomgren
Ansvarig Kompetensfrågor